

”ammattina”.

Ruotsissakin hänet löydettiin oikeastaan vasta Moderna Museetissa 1980-luvulla järjestetyn näyttelyn myötä.

2. PERINPOHJAINEN JÄLJENTÄJÄ

Bengtssonin taidekäsitys oli yhtä omalaatuinen kuin hänen työskentelytapansa. Taide ei merkinnyt hänelle taitoa eikä erityisosaamista. Hän ei luonut mitään vapaasta mielikuvituksestaan, vaan jäljensi kuvia lehdistä, valokuvista ja kirjoista kuulto- ja millimetrpaperin avulla. Hän lainasi myös muilta taiteilijoilta, kuten Piet Mondrianilta, Edward Hopperilta ja Kazimir Malevitshilta.

Bengtsson suurensi jäljentämiensä kuvat, usein kymmenkertaiseen kokoon. Työtapa muistutti kansakoulun vanhaa piirustusperinnettä. Kuvat hän siirsi hiilipaperin avulla ohuelle kovalevyille ja ryhtyi maalamaan.

Taiteilijana itseoppineen Dick Bengtssonin yhä ajankohtaisissa maalauksissa on monia symboleja ja merkkejä, kuten hakaristi, jota taiteilija käytti yhteiskuntakritiikkinsä osana. Ylhäällä teos nimeltä Hattu- ja lakkitehdas (1969), alhaalla Hitler ja unelmakeittiö (1975).

3. KUUMA SILITYSRAUTA JA TAIDEHUIJARI

Ainoaksi oppi-isäkseen Bengtsson on nimennyt hollantilaisen Vermeer-väärentäjä van Megeren. Kuuluisa taidehuijari paistoi vastamaalattuja taulujaan uunissa, jotta niiden pinta halkeilisi ja alkaisi näyttää vanhalta.

Bengtsson puolestaan silitti vielä märkien öljymaalustensa pinnan kuumalla silitysraudalla. Syntyi tärvellyn näköinen, tuhruisen kiiltävä pinta.

Bengtssonin taiteesta kirjoittaneen Douglas Feukin mukaan on hämmentävää, että näin epätaidellinen, melkein kömpelö tekotapa

ja kuvat, jotka perustuvat pelkästään lainaamiseen, voivat vaikuttaa täysin taiteilijan omilta. Bengtssonin ihailijoiden mukaan teoksissa on myös jotain loputtoman häiritsevää, arvoituksellista, jotain mikä jää vaivaamaan ja vetää katsojaa puoleensa yhä uudelleen.

4. LATAUTUNEET MERKIT

Bengtssonin maalaukset täytyvät erilaisista merkeistä, joita ovat ainakin talo, kengät, geometriset muodot – ja hakaristi.

Joidenkin teosten alakulmaan maalattujen hakaristien merkitys ei ole täysin selvä. Toisten mielestä merkki viittaa kätkeytyneeseen pahuuteen, toisten mieles-

tä se yksinkertaisesti pakottaa pysähtymään teoksen äärelle. Maalaukset tarjoilevat kelmeillä väreillä maalattuja taloja, uhkaavaa tunnelmaa, unisymbolin näköisiä kukkia ja alitajunnan rojua, joka johdattaa kansankodin pimeälle puolelle.

Teokset ovat lainassa Moder-

na Museetista ja useista kokoelmista. Bengtssonin teoksia nähdään myös seuraavassa Sao Paulon biennaalissa.

→Lähteet: Amanuenssi Mia Haltia, Douglas Feukin artikkeli Ironia, fobia, demoni.
→Dick Bengtssonin näyttely Turun taidemuseossa 1.6.–26.8.

Huber purkaa rasismia Marsissa asti

Heli Peltoniemi
Turun Sanomat

Kuvataiteilija **Sasha Huberilla** (s. 1975) on haitilais-sveitsiläinen tausta. Yksi hänen tärkeimmistä innoittajistaan taiteilijana on ollut oma isoisä, joka muutti Haitista 1960-luvulla Yhdysvaltoihin.

Huberin vanhemmat tapasivat New Yorkissa, mutta hänen isänsä tuli Zürichistä, jossa Sashakin syntyi ja kasvoi.

–Sukuni on hyvin monikulttuurinen, ja se on merkinnyt paljon työlleni, Huber kertoo.

Nykyisin Huber on helsinkiläinen, kansainvälisesti työs-

kentelevä kuvataiteilija ja tohtorikoulutettava. Suomeen hän päätyi puolisonsa, kuvataiteilija **Petri Saarikon** kanssa.

Huberin taiteessa keskeistä on ollut oman identiteetin ja juurien tutkiminen siirtomaahistorian kautta. Näkökulma on laajentunut käsittelemään rasismien historian vaikutuksia.

Jo runsaat kymmenen vuotta Huber on osallistunut erikoislaatuiseen projektiin nimeltä **Demounting Louis Agassiz**. Historioitsija ja aktivisti **Hans Fasslerin** aloittama kampanja on ajanut Agassizhorn-vuoren nimeämistä uudelleen.

Sveitsin Alpeilla sijaitseva

Sasha Huberin installaatio **Space Race** pohtii nimeämistä ja rasismien historian vaikutusta.

vuori sai aikoinaan nimensä sveitsiläisen luonnontieteilijä **Louis Agassizin** mukaan. Aikansa tunnetuimpiin luonnon-

tieteilijöihin kuuluneen Agassizin teorian olivat rasisistia: Hän uskoi, että ihmiset jakautuvat alkuperänsä mukaan ”rotui-

hin”, jotka ovat eri arvoisia. Lisäksi hän kannatti rotuhygieniää ja vastusti rodullista sekoittumista.

Agassizin mukaan on nimetty yli 80 paikkaa ja seitsemän eläinlajia.

–Hänen mukaansa on nimetty jopa eräs kukkula Kuussa ja kraateri Marsissa, Huber kertoo.

Turun taidemuseossa Huberin näyttelyn pääteos **Space Race** kannustaa pohtimaan, mitä nimit pitävät sisällään ja ketä tai mitä niillä nostetaan.

Video vie katsojan 3D-matkalle Marsiin ja Kuuhun. Katsoja pääsee tarkastelemaan taivaakappaleita lähietäisyydeltä ja pohtimaan, onko niiden nimeäminen uudenlaista kolonialismia.

Näyttely esittelee myös Huberin aiempia teoksia, jotka hyödyntävät videota ja Huberille ominaista suoraa toimintaa.

→Sasha Huber: **Space Race**, Turun taidemuseon Studiossa 26.8. asti.

→Vajiko Chachkhiani: **Winter which was not there**, Turun taidemuseon Pimiössä 26.8. asti.

Chachkhiani saa patsaan haihtumaan

Heli Peltoniemi
Turun Sanomat

Berliinissä asuva, Georgiassa syntynyt **Vajiko Chachkhiani** (s. 1985) toi viime vuonna Venetsian biennaaliin kokonaisen talon. Pienen, yksinkertaisesti kalustetun mökin sisällä satoi koko näyttelyn ajan. Tyhjiilleen jäänyt talo rapistui silmissä.

Yhteiskunnan muutosten vaikutuksista yksilöön puhuu myös Pimiössä nähtävä Chachkhianin video. Kymmenminuuttinen video seuraa patsaan matkaa, joka raahautuu auton perään kiinnitettynä läpi georgialaisen maiseman.

Kaupunkiin saavuttaessa jäljellä ei ole enää mitään. Miehen ja koiran ajomatkan on melkein pä kaurismäkeläinen tunnelma.